

Länsstyrelsen
Västerbottens län
Miljövård

BESLUT

Datum

2000-12-20

Beteckning

231-10707/2000

1(7)

Delg. kvitto

Enligt sändlista

Förordnande om naturreservat för Triblad tjärn, Bjurholms kommun

(3 bilagor)

Uppgifter om naturreservatet

Naturreservatets namn	Triblad tjärns naturreservat		
Objektnummer	151		
Kommun	Bjurholm		
Lägesbeskrivning	ca 12 km NNO Bjurholm samhälle, ekonomiskt kartblad 21J 0-1c-f		
Naturgeografisk region	30a, Norrlands vågiga bergkullterräng		
Gräns	Naturreservatets avgränsning framgår av bifogad karta		
Fastigheter	Västansjö 1:8		
Markägare	Staten genom naturvårdsfonden		
Areal	179 ha		
Därav landareal	175 ha		
Naturtyper	granskog av ristyp	70 ha,	
	gransumpskog av ristyp	41 ha,	
	tallskog av ristyp	10 ha,	
	tallskog av ristyp (plantskog)	24 ha,	
	klippvegetation på fattiga bergarter (hällmarker)	6 ha,	
	skogskärr	14 ha,	
	fattiga till intermediära fastmattekärr	7 ha,	
	fattiga till intermediära mjukmattekärr	3 ha	
	dvärgvass, (dystrof sjö)	4 ha.	
Förvaltare	Länsstyrelsen		

Beskrivning av reservatet

Reservatet omfattar 179 ha varav 145 ha skogsmark, 24 ha myr, 6 ha hållmarker samt en tjärn på 4 ha. Området sluttar huvudsakligen åt öster med en altitudskillnad på cirka 70 meter (190-260 m ö h). I sluttningen finns dock flera mindre kullar med block och hållmarker samt även större flacka partier. Högsta kustlinjen löper genom reservatet i nord-sydlig riktning. Den naturgeografiska regionen är 30a, Norrlands vågiga bergkullterräng. De huvudsakliga naturtyperna utgörs av granskog av ristyp tillsammans med sumpgranskog av ristyp. Våtmarkerna utgörs av talldominerade skogskärr med skvattram i buskskiktet och öppna fattiga till intermediära kärr med fastmattevegetation. I de centrala delarna ligger en f d slåttermyr med namnet Tribladmyran.

Skogen är i stor utsträckning naturskogsartad och till övervägande delen grandominerad. I nästan samtliga bestånd utgör granens andel 70-80 % av volymen. Bestånden är ofta skiktade och gran förekommer därför i alla storlekar och åldrar. En vanlig ålder på granarna är dock omkring 170 år. Talldominerad skog finns i ett mindre område i de centrala delarna, därutöver överväger tall på och i anslutning till hållmarkerna. Dessutom återfinns tallöverståndare (160-250 år) spridd i området med en viss koncentration till de östra delarna. Lövinslaget varierar men är högst i den östra delen. Mest påtagligt är förekomsten av grov och medelgrov asp. Inom reservatet finns också två stycken hyggen där avverkningsen skedde omkring 1990. De är planterade med tall, en plant- ungskog som idag mäter 0-4 meter.

Karaktäristiskt för området är det stora inslaget av fuktig mark med sumpmossor i bottenskiktet. Trots den fuktiga marken och den stora granandelen är det fråga om tidigare brandpräglade marker som i alla delar uppvisar äldre spår av skogsbrand. Den senaste branden har daterats till 1858. En annan karaktär som är typisk för området är den rika förekomsten av hänglav, företrädesvis garnlav.

Döda stående träd och lågor i olika nedbrytningsstadier förekommer allmänt och utgörs huvudsakligen av gran, i vissa delar finns dock ett betydande inslag av asp- och björklågor. Påverkansgraden är generellt sett låg i modern tid men plockhuggning och andra former av uttag som dimensionsavverkning har sannolikt gått över området längre tillbaka. Det finns också en välbevarad tjärdal norr om tjärnen varför man kan utgå ifrån att tjärnbränning och uttag av därtill hörande sortiment också påverkat skogen. Tjärdalen visade sig vid datering av träd som växer på kanten av densamma vara åtminstone 130 år gammal. Ytterligare påverkan på landskapet finns i form av diken som grävts på några ställen, såväl på myr som i skogen. På Tribladmyran står en förfallen slåtterlada. I den nordvästra delen av området finns en äldre stig/körväg som slingrar genom skogen.

Skogsbilväg utgör gräns för området i norr och öster, dessutom är det indraget en väg in i reservatet norrifrån som gör en krok och slutar i en vändplan söder om själva Tribladtjärn.

Exempel på rödlistade arter som noterats i området är tretåig hackspett, rynkskinn, doftticka, lappranunkel och småflikig brosklav.

Tribladtjärn har av regeringen föreslagits till EU-kommissionen att ingå i Natura 2000, EU:s ekologiska nätverk av naturområden. De naturtyper som, enligt habitatdirektivet (Rådets direktiv 92/43/EEG), finns inom reservatet är västlig taiga (9010) 121 ha, skogbevuxen myr (91D0) 14 ha, fattiga till intermediära kärr (7140) 10 ha och dystrof sjö (3160) 4 ha. Följande arter som finns upptagna i Habitatdirektivet samt i Fågeldirektivets (Rådets direktiv 79/409/EEG) annex B är noterade i reservatet; järpe, orre, tjäder, tretåig hackspett, spillkråka, pärluggla, sparvuggla samt lappranunkel.

Ärendets beredning

Området aktualiserades första gången 1992 i kommunens naturinventering, där det gavs högsta naturvärdesklass. Skogsvårdsstyrelsen har i sin nyckelbiotopsinventering inom avgränsningen identifierat två stora nyckelbiotoper samt ett naturvärde med en sammanlagd areal av 75 ha.

I samband med arbetet med Natura 2000, under hösten 1995, gjorde länsstyrelsen en sammanställning av skyddsvärda naturskogsobjekt i länets östra delar. I det förslag på områden som länsstyrelsen lämnade till naturvårdsverket gavs naturskogen vid Tribladtjärn högsta prioritet.

I juni 1997 avverkningsanmälde markägaren en del av fastigheten Västansjö 1:3. Naturvårdsverket tillstyrkte då att länsstyrelsen inledde reservatsförhandlingar. I anslutning till avverkningsanmälan kontaktade länsstyrelsen markägarna på fastigheterna Västansjö 1:3 och 1:6 inom den föreslagna reservatsavgränsningen. Markägarna gick med på att avvakta med avverkningsplanerna och uttryckte även att de inte var negativa till att området skyddas som naturreservat. Efter förhandling med markägaren har staten förvärvat marken och avtal slöts i november 1998.

Länsstyrelsen tillsammans med naturvårdsverket sökte och beviljades pengar från EU:s Life-fond för delfinansiering av reservatsbildningen.

Tribladtjärn ingår idag i det svenska förslaget till EU:s ekologiska nätverk, Natura 2000.

Länsstyrelsen har tagit fram förslag till förordnande om naturreservat 2000-11-09 som varit ute på remiss.

Ändamålet med naturreservatet

Det främsta syftet med säkerställande och skötsel av reservatet är att bevara och utveckla områdets ursprungliga karaktär av naturskog och dess biologiska mångfald. Syftet uppnås genom;

- att lämna skogen till fri utveckling i valda delar,
- att återställa naturliga hydrologiska förhållanden i delar som påverkats av dikning,
- att främja nya lövrika successioner med hjälp av naturvårdsbränning och stängsling mot viltbete.

Inom ramen för det primära syftet kan reservatet dessutom, i den mån det inte motverkar syftet med områdesskyddet, utnyttjas för rörligt friluftsliv, naturstudier, undervisning och forskning.

Länsstyrelsens beslut

Länsstyrelsen beslutar med stöd av 7 § naturvårdslagen (1964:822) att det område som redovisas på bifogad karta ska vara naturreservat.

För att trygga ändamålet med naturreservatet förordnar länsstyrelsen med stöd av 8-10 §§ naturvårdslagen samt 9 och 10 §§ naturvårdsförordningen (1976:484, ändrad 1991:1165) att nedan angivna föreskrifter samt vård- och förvaltningsbestämmelser ska gälla beträffande naturreservatet.

Motiv för beslutet

Områden med naturskog blir allt mer sällsynta i länet och värdet av dessa kvarvarande fragment av det ursprungliga skogslandskapet ökar i takt med detta. I den aktuella naturgeografiska regionen är endast 0,3% av den produktiva skogsmarken skyddad i länet. Av det skälet utgör Triblad tjärn, som är ett av de största och mest värdefulla naturskogsområdena i Bjurholms kommun, ett viktigt område att bevara. Inom reservatet förekommer ett antal rödlistade växt- och djurarter. Den låga påverkansgraden i kombination med stor sammanhängande areal gammal skog gör att reservatet utgör ett bra reträttområde för arter som annars är hårt trängda i det brukade skogslandskapet.

Reservatsföreskrifter

Föreskrifter om inskränkningar i rätten att förfoga över fastigheter inom reservatet (8 § naturvårdslagen)

Utöver vad som eljest gäller enligt föreskrifter och förbud i andra lagar och författningar är det förbjudet att

1. uppföra helt ny byggnad eller annan anläggning,

2. anlägga väg, mark- eller luftledningar samt rör och ledningar i vattnet eller på botten,
3. bedriva täkt eller annan verksamhet som förändrar marktopografi, yt- eller dräneringsförhållanden som att gräva, spränga, borra, schakta, dika, dikesrensa, dämma, utfylla, tippa och dumpa,
4. sprida gifter, vådliga ämnen, bekämpningsmedel, kalk eller växtnäringsmedel på land eller i vatten,
5. framföra motordrivet fordon annat än på väg som är upplåten för allmänhetens motortrafik, undantag medges för uttransport av redan fälld älg,
6. plantera in för trakten främmande djur- eller växtart,
7. avverka skog, utföra annan skogsvårdsåtgärd, ta bort eller upparbeta dött träd eller vindfälle
8. anordna idrottstävling eller motortävling,

Föreskrifterna skall inte utgöra hinder för de åtgärder som behövs för att nå syftet med reservatet och som anges i den till detta beslut hörande skötselplanen.

Föreskrifter om skyldighet att tåla visst intrång (9 § naturvårdslagen)

Markägare och innehavare av särskild rätt till marken förpliktigas att tåla att följande anordningar utförs och åtgärder vidtas för att tillgodose syftet med reservatet.

1. Utmärkning av reservatet.
2. Uppsättning av informationstavlor.
3. Anläggning och underhåll av anläggningar enligt fastställd skötselplan.
4. Undersökning och dokumentation av mark, vegetation och djurliv.

Föreskrifter om vad allmänheten har att iaktta inom reservatet (10 § naturvårdslagen)

Utöver vad som eljest gäller är det förbjudet att

1. framföra motordrivet fordon annat än på väg som är upplåten för allmänhetens motortrafik,
2. tälta mer än ett dygn på samma plats,
3. elda,
4. plocka eller insamla växter eller växtdelar, lavar, mossor och svampar med undantag för bär och matsvamp,
5. bryta kvistar, fälla eller på annat sätt skada levande eller döda träd och buskar eller göra annan åverkan på mark eller växtlighet,
6. fånga och insamla ryggradslösa djur,
7. störa djurlivet t ex genom att klättra i boträd eller medvetet uppehålla sig närmare rovfågelbo, lya eller gryt än 100 m,
8. medföra okopplad hund med undantag för jakträttshavare under tillåten jakttid,
9. anbringa tavla, plakat, affisch, skylt, inskrift eller därmed jämförbar anordning,
10. cykla i terrängen.

Föreskrifter rörande naturvårdsförvaltningen av reservatet (9 § naturvårdsförordningen)

1. Länsstyrelsen ska vara förvaltare.
2. Naturreservatet ska utmärkas genom förvaltarens försorg enligt svensk standard och Naturvårdsverkets anvisningar.
3. Länsstyrelsen fastställer de riktlinjer och föreskrifter som framgår av bifogad skötselplan, bilaga 2.

Georg Andersson

Per Nihlén

Bilagor

1. Beslutskarta
2. Skötselplan
3. Kungörelsedelgivning och hur man överklagar

Sändlista

Bjurholms kommun
Boverket
Fastighetsbildningsmyndigheten
Fastighetsregistreringsmyndigheten
Lantmäteriet i Umeå
Naturvårdsregistret
Naturvårdsverket, 106 48 Stockholm
Riksantikvarieämbetet
SGU, Box 670, 751 28 Uppsala
Skogsvårdsstyrelsen, Box 284, 901 06 Umeå
Vapstens sameby, ordf. Lars Anders Ågren Boxfjäll 1168, 920 64 Tärnaby
Vägverket Region Nord, Box 809, 871 25 Luleå
Örjan Clausén, Storg. 29, 921 31 Lycksele

Skötselplan för Tribladtjärns naturreservat

(3 bilagor)

1. Syfte med säkerställande och skötsel

Syftet med reservatet är att bevara områdets ursprungliga karaktär av naturskog och dess biologiska mångfald genom att skydda, återställa och nyskapa värdefulla naturmiljöer. Reservatets skötsel ska syfta till att bevara och utveckla områdets naturskogs-karaktär och artuppsättning. Syftet nås genom;
att lämna skogen till fri utveckling i valda delar,
att återställa naturliga hydrologiska förhållanden i delar som påverkats av dikning,
att främja nya lövrika successioner med hjälp av stängsling mot viltbete och naturvårdsbränning.

Inom ramen för det primära syftet kan reservatet dessutom, i den mån det inte motverkar syftet med områdesskyddet, utnyttjas för rörligt friluftsliv, naturstudier, undervisning och forskning.

2. Beskrivning av objektet

2.1 Administrativa data

Objektnamn	Tribladtjärn
Objektnummer	151
Skyddsform	Naturreservat
Län	Västerbotten
Kommun	Bjurholm
Fastighet	Västansjö 1:8
Ekonomiskt kartblad	21J 0-1c-f
Gräns	Reservatets avgränsning framgår av bifogad karta
Markägare	Staten genom Naturvårdsverket
Totalareal (ha)	179 ha, varav land 175 ha och vatten 4 ha
Skog	granskog av ristyp 70 ha, gransumpskog av ristyp 41 ha, tallskog av ristyp 10 ha, tallskog av ristyp (plantskog) 24 ha
Substratmarker	klippvegetation på fattiga bergarter (hällmarker) 6 ha
Våtmark	skogskärr 14 ha, fattiga till intermediära fastmattekärr 7 ha, fattiga till intermediära mjukmattekärr 3 ha
Vatten	dvärgvassvegetation, dystrof sjö (tjärn) 4 ha
Förvaltare	Länsstyrelsen

2.2 Allmän beskrivning av området

Reservatet omfattar 179 ha varav 145 ha skogsmark, 24 ha myr, 6 ha hållmarkstallskog samt en tjärn på 4 ha. Området sluttar huvudsakligen åt öster med en altitudskillnad på cirka 70 meter (190-260 m ö h). I sluttningen finns dock flera mindre kullar med hållmarkspartier samt även större flacka partier. Högsta kustlinjen löper genom reservatet i nord-sydlig riktning. De huvudsakliga naturtyperna utgörs av granskog av ristyp tillsammans med sumpgranskog av ristyp. Våtmarkerna är i ungefär lika delar tall-skvattrammyrar och öppna fattiga till intermediära kärr med fastmattevegetation. I de centrala delarna ligger en f d slåttermyr med namnet Tribladmyran. Bilaga 1 visar en karta med naturtypernas fördelning inom reservatet.

Skogen är i stor utsträckning naturskogsartad och till övervägande delen grandominerad. I nästan samtliga bestånd utgör granens andel 70-80 % av volymen. Bestånden är ofta skiktade och gran förekommer därför i alla storlekar och åldrar. En vanlig ålder på granarna är omkring 170 år. Talldominerad skog finns i ett mindre område i de centrala delarna, därutöver överväger tall på och i anslutning till hållmarkerna. Dessutom återfinns tallöverståndare (160-250 år) spridd över området med en viss koncentration till de östra delarna. Lövinslaget varierar men är högst i den östra delen. Mest påtagligt är förekomsten av grov och medelgrov asp. Inom reservatet finns också två stycken hyggen som är cirka 10 år gamla. De är planterade med tall, en plantungskog som idag mäter 0-4 meter.

Karaktäristiskt för området är det stora inslaget av fuktig mark med sumpmossor i bottenkiktet. Trots den fuktiga marken och den stora granandelen är det fråga om tidigare brandpräglade marker som i alla delar uppvisar äldre spår av skogsbrand. Den senaste branden är daterad till 1858. En annan karaktär i området är den rika förekomsten av hänglav, företrädesvis garnlav.

Döda stående träd och lågor i olika nedbrytningsstadier förekommer allmänt och utgörs huvudsakligen av gran, i vissa delar finns dock ett betydande inslag av asp- och björklågor. Påverkansgraden är generellt sett låg i modern tid men plockhuggning och andra former av uttag som dimensionsavverkningar har sannolikt gått över området längre tillbaka. Det finns också en välbevarad tjärdal norr om tjärnen varför man kan utgå ifrån att tjärnbränning och uttag av därtill hörande sortiment också påverkat skogen. Tjärdalen visade sig vid datering av träd som växer på kanten av densamma vara åtminstone 130 år gammal. Ytterligare påverkan på landskapet finns i form av diken som grävts på några ställen, såväl på myr som i skogen (karta och registerinformation över dikningsföretag bifogas som bilaga 2). På Tribladmyran står en förfallen slätterlada. I den nordvästra delen av området finns en äldre stig/körväg som slingrar genom skogen. Skogsbilväg utgör gräns för området i norr och öster, dessutom är det indraget en väg in i reservatet norrifrån som gör en krok och slutar i en vändplan söder om själva Tribladtjärn.

Exempel på rödlistade arter som noterats i området är tretåig hackspett, rynkskinn, doftticka, lappranunkel och småflikig brosklav.

Triblad tjärn har av regeringen föreslagits till EU-kommissionen att ingå i Natura 2000, EU:s ekologiska nätverk av naturområden. De naturtyper som, enligt habitatdirektivet (Rådets direktiv 92/43/EEG), finns inom reservatet är västlig taiga (9010) 121 ha, skogbevuxen myr (91D0) 14 ha, fattiga till intermediära kärr (7140) 10 ha och dystrof sjö (3160) 4 ha. Följande arter som finns upptagna i Habitatdirektivet samt i Fågeldirektivets (Rådets direktiv 79/409/EEG) annex B är noterade i reservatet; järpe, orre, tjäder, tretåig hackspett, spillkråka, pärluggla, sparvuggla samt lapp-ranunkel.

3. Indelning i skötselområden

Nedan indelas reservatet i skötselområden utifrån gemensamma drag i naturtyp, utvecklingshistorik samt dynamik.

3.1 Skog med branddynamik

Majoriteten av reservatets skogar innefattas under detta skötselområde vilket även lokala kartnamn antyder med namn som Brånan och Storbrånan. Fram till mitten av 1800-talet har återkommande bränder varit den ekologiska process som tydligast präglat reservatets skogar. Efter en skogsbrand förnygrades vissa delar av den brända skogsmarken naturligt med en mycket stor andel löv, s k lövbrännor. Det finns i reservatet exempel på sådana områden med rik förekomst av asp.

3.2 Skog med fri utveckling

Dagens skogstillstånd med den starka grandominansen där närmast refugiala värden och strukturer är på väg att utvecklas gör att man bör överväga fri utveckling i vissa delar. Detta trots att dagens grandominerade tillstånd sannolikt har påskyndats genom selektiva huggningar i första hand riktade mot tall av grova dimensioner kombinerat med frånvaro av skogsbrand.

3.3 Våtmarker med fri utveckling

Reservatets myrar har, förutom under en begränsad tidsperiod då myrslåtter pågick, utvecklats utifrån en naturlig hydrologisk dynamik. I senare tid har dikesingrepp med lokal påverkan genomförts.

4. Riktlinjer och åtgärder för skötselområden

Här beskrivs generell inriktning av skötseln, kvalitetsmål, skötselområde samt skötsel- och restaureringsåtgärder med avseende på skötselområden.

4.1 Skog med branddynamik

En detaljerad plan för eventuell framtida naturvårdsbränning tas fram i anslutning till att en gemensam strategi och planering för naturvårdsbränning görs för länets reservat som helhet. I samband med en sådan åtgärd får man också ta ställning till om och i så fall var man bör sätta upp viltstängsel för att främja uppkomsten av lövträd efter en bränning. Det primära syftet med en bränning i området är att generera nya lövri-

ka generationer. Av det skälet är inte en naturvårdsbränning akut påkallad eftersom det finns ett rikt lövuppslag på ett av de befintliga hyggena.

4.1.1 Kvalitetsmål

I valda delar ska en brandpräglad skogsstruktur med ett stort inslag (>20%) av lövträd, flera generationer tall samt inväxande gran regenereras med hjälp av naturvårdsbränning. Utöver att man får en lövrik brandsuccession, skapas naturliga strukturer och stora mängder bränd/kolad ved, till gagn för brandgynnade organismer. Stängsling mot viltbete av valda delar av befintliga hyggen kan ge likvärdiga successioner. Andelen död ved av det totala vedförrådet döda och levande träd ska öka för att på sikt uppgå till minst 30% som ett genomsnitt i tid och rum.

4.1.2 Skötselmål

Skötsel ska i valda delar, där det är praktiskt genomförbart, genom återkommande naturvårdsbränningar efterlikna naturlig branddynamik. Areal och intervall fastställs vid detaljplanering av bränning i området.

Ett delområde på ca 4 ha, omedelbart väster om Tribbladmyran, stängslas för gynnande av lövträd. Idag utgörs området av ett cirka 10 år gammalt hygge planterat med tall. Inom delområdet står några äldre aspar, det finns också ett påtagligt uppslag av asp- och rönnplantor. Dock är betetrycket så hårt att inga lövträd tillåts utvecklas till träd, även tallarna är hårt betade. Vidare finns ett fuktigt lövrikt bäckdråg inom delområdet med god potential att utveckla en rik lövandel om det fredas från viltbete. Syftet är att åstadkomma en ny lövsuccesion som kan erbjuda substrat till lövberoende arter med hänsyn till att befintliga äldre lövsuccesioner är hårt trängda av tätande granskog. Detaljerad gräns för delområdet se bilaga 3.

4.2 Skog med fri utveckling

Vilka delar som slutgiltigt lämnas till fri utveckling och undantas naturvårdsbränning fastställs i samband med upprättandet av en detaljerad bränningsplan för området. Vid spontan skogsbrand bör dock även dessa delar tillåtas brinna inom ramen för vad räddningstjänsten/brandförsvaret medger/bedömer är acceptabelt ur säkerhetssynpunkt, se kapitel 8 om brand nedan.

4.2.1 Kvalitetsmål

Fri utveckling innebär att naturliga processer, så som trädens åldrande och döende, stormfällningar, insekters och svampars nedbrytning av ved samt nyetablering av träd i skogen, ska tillåtas fortgå utan mänsklig påverkan. Andelen död ved av det totala vedförrådet döda och levande träd ska öka för att på sikt uppgå till minst 30% som ett genomsnitt i tid och rum.

4.2.2 Skötselmål

Skötseln innebär frånvaro av mänskliga ingrepp.

4.3 Våtmarker med fri utveckling

4.3.1 Kvalitetsmål

Reservatets myrar ska utvecklas fritt utifrån naturliga hydrologiska processer med de strukturer och artsamhällen som hör dessa naturtyper till.

4.3.2 Skötselmål

Inga ingrepp som påverkar myrarnas naturliga hydrologi eller på annat sätt stör naturliga processer får tillåtas inom reservatet. Undantag från detta får endast göras där mänskliga aktiviteter tidigare stört den naturliga hydrologin. Där ska skötseln syfta till att återställa ursprungliga förhållanden.

4.3.3 Restaurering

Återställning av diken utgår ifrån bilagd karta över dikningsföretag från 1967. Dikena läggs igen genom risning och vid behov med befintliga massor. Syftet med åtgärden är att återställa ursprungliga hydrologiska förhållanden. Lämpligen sker denna åtgärd manuellt och ej med maskin. Det torde räcka att lägga igen diken punktvis och inte längs hela sträckningen för att minska eller häva den dränerande effekten. Åtgärden utförs under tidsperioden 2001 – 2006.

5 Friluftsliv

Det övergripande målet för friluftslivet är att området ska nyttjas utifrån dess naturgivna förutsättningar. De enda anordningar som iordningställs för att underlätta naturupplevelser i reservatet är en informationsskylt med en karta.

Området är lite känt och föga besökt av allmänheten. Förväntad ökning i besöksfrekvens till följd av reservatsbildningen bedöms bli liten till måttlig och på intet sätt äventyra områdets värden.

Längs reservatets norra och östra sida utgörs gränsen av skogsbilväg. Det är även indraget en väg in i reservatet som slutar i en vändplan strax söder om Tribladtjärnen. Det finns goda möjligheter till parkering längs befintliga vägar varför några ytterligare anordningar för parkering inte är aktuella.

Informationstavla ska placeras vid vägen i reservatets NÖ hörn. Life-logotyp och information om Life-fonden ska finnas med på informationstavlor och på övrigt informationsmaterial som produceras.

6 Anläggningar

Inom reservatet finns ett antal gamla och mer moderna anläggningar, den förfallna slätterladan på Tribladmyran, tjärdalen norr om tjärnen och skogsbilvägen. Ingen av dessa anläggningar kommer att underhållas utan får istället återerövrats av naturen.

7 Sammanfattning och prioritering av planerade skötselåtgärder

Skötselåtgärder	När	Var	Prioritet	Tidsåtgång	Kostnad
Stängsling mot viltbete	2001-2002	Omedelbart V Tribladmyran se bilaga 3	1		64 000:-
Igenläggning av diken	2001-2006	Se bilaga 2	1	8 dagsverken	16 000:-
Informationstavlor	2000	NÖ hörnet vid T-korset.	1		20 000:-
Naturvårdsbränning, 1 tillfälle	2001-2020		2		25 000:- *
Naturvårdsbränning, 1-3 tillfällen	2020-2050		3		*

* *Kostnader för naturvårdsbränning måste utredas i detalj i samband med att bränningen planeras. Ett riktvärde i dag kan uppskattas till 5 000 kr / ha.*

8 Brand

Under denna rubrik behandlas generella riktlinjer för bekämpning av spontant uppkommen brand (naturvårdsbränning behandlas under rubriken Skog med branddynamik). Inom reservatet ska gälla att om skogsbrand uppkommer spontant ska den bekämpas om det finns risk att elden sprids utanför reservatets gränser. Eventuell brandbekämpning inom reservatet ska ske med så skonsamma metoder som möjligt. Även de delar som enligt detaljplanering bör lämnas till fri utveckling ska tillåtas brinna. Om brandens spridning inom reservatet begränsas av naturliga hinder så som myrar, sumpskogar eller hyggen och risken för ohejdad spridning bedöms som liten bör inte brandbekämpning sättas in. Denna bedömning måste naturligtvis göras av Brandförsvaret i det enskilda fallet. Naturvårdsförvaltaren bör tillsammans med Brandförsvaret utarbeta riktlinjer och rutiner för hantering av sådana situationer. Detta är mycket viktigt för att ge förutsättningar för snabba beslut.

9 Jakt

Jakt får bedrivas enligt gällande jaktlagstiftning. Nyttjanderätt till all jakt är reglerad i en särskild jaktupplåtelse.

10 Tillsyn, uppföljning, och dokumentation

Uppföljning och tillsyn ska dokumenteras. Detta ska sedan utgöra underlag för eventuell revidering av skötselplanen. All dokumentation görs av naturvårdsförvaltaren.

10.1 Dokumentation av tillsyn

Tillsyn utövas av naturvårdsförvaltaren, som ska besöka reservatet minst en gång per år för att se till att reservatsföreskrifterna efterlevs. Tillsynsbesöken ska dokumenteras i skrift.

10.2 Uppföljning av skötselåtgärder och -mål

I samband med skötselåtgärder ska utgångsläget innan åtgärden, tidpunkt för åtgärd, åtgärdens omfattning och utförande samt uppnått resultat dokumenteras för att möjliggöra långsiktig uppföljning. Vidare ska kostnader för åtgärderna noteras.

10.3 Uppföljning av kvalitetsmål

Kvalitetsmålen är långsiktigt satta men kan följas upp kontinuerligt. Exempel på ett tydligt och lätt mätbart mål är andelen död ved av totalt vedförråd döda och levande träd.

11. Utmärkning

Reservatet ska märkas ut enligt svensk standard och naturvårdsverkets anvisningar. Alla skyltar och eventuella framtida informationsbroschyrer som utformas om reservatet ska innehålla uppgifter om Life-projektet och även prydas med Life-logotypen.

Bilaga

1. Karta över naturtyper
2. Dikningskarta och register
3. Stängselavgränsningskarta